

расписка

Бүгү чурттарның пролетарийлери, каттыжыңар!

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунуң, Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 156 (10448)

1977 чылдың июль 5, вторник

1925 чылда үлдөөлгөттөгөн

Өртөө 2 коп.

Улуг Октябрының 60 чылынга уткуштур

ПЛАН КУУСЕТТИНГЕН

«Тыва көдээ туудуг» трестин көмүскү чоруур механизастаттыңан колонналарның коллективтери ССРЭ-ниң чаа Конституциязынын төлөвилелин улууг сонуургал-биле таныштып, чугаалажып турарлар. Төлөвилелин чүүлдүгүзүнүп, деткинишсаан, соруу кирген көдээ туудуучулар чылдың бирги чартынын планын ооналдаларын кууседип дээш күженишкенин амылдап келген.

62 дугаарлыг КММ керээсүзүгүр кылыр туудуг амылдарын 2,33 млн. рубльге бүдүрүр тургаш, херек нырында 2,73 млн. рубльге куусеткен. Ында А. Есепчутуң, П. Малюфеевтиң бригадалары амыл кууседип, социалисттик чарыштын тинчелчилери болган.

ажыр куусеткен. Ол колоннада Н. Напустинниң, Е. Кошкаровтуң бригадалары эки нөргүзүгүрүн чедип алганнар. 586 дугаарлыг мехколонна-нын туудуучулары ийги кватталда күженишкенин амылдарын план-даанынын түнчелинде кварталды керээлиг амылдар планын 15 муң рубль түнге пландан ажыр кууседипкен. Ында Ф. Попова, Д. Декил-өлгө аударган туудуучу бригадалар планын ооналдаларын кууседип, өске бригадаларга эки үлегер-чиженти көргүзүп турар.

Оңгу беш чылдың ийги чылынын бирги чартында «Тыва көдээ туудуг» туудуучулары элзон хей объекттерин доозуп, ажыгалга кирген. Көдээниң чоту 11,838 өрбелчин метр чуртталга шөлүн алган, 624 өөреникчилер өөренир Кызыл-Мажалыкка чаа школа, 50-50 оорунг 2 уруглар албан черлери дужааттыңан, 3500 баш хой кирер нажалар тудар планын ажыр кууседип, 4800 баш хой кирер нажаларны совхозтарга туудуучулар хүлээдип бергени — чедимшин.

Чөөн-Хемчикте «Большевик» совхозтун төвүнас 25 олуттуг чаа столовая, 300 олуттуг клуб базз ажыгалга кирген. «Тыва көдээ туудуг» трестин хей коллективтеринде чаа Конституциянын төлөвилелин сайгарып, чугаалажырын улам-чылал турар.

Н. ООРЖАК.

Дүжүттүң салымы—суггатчыда

Шалыпчы ай чоруп тур

Даш-оол Чингинович Күжүгет—Чөөн-Хемчик районда СЭКП-ниң XXII съездин атыг совхозтуу механизатору. Бодунун шидип ааган мергежидиге 17 чыл иштинде үзүктел чок амылдап келген. Чер аңдар, өдүрүгүр аразында ажаалдажып чорудар, дүжүгү ажаап алыр... Кандыг-даа ажыда дандыларга оңу ак сеткиндиг, хуусалында кууседиринге чанчыккан.

ашыр, сугту чөштүг ажыглар талааны-биле республикага суггатчыларын шалычы айып партия обкомунун бюрозунун, республиканың Министрлер Чөвүлелиниң доктаалын эсугаар эртерип турар болгай. Бо чугуда кампанияга суггатчы кижжи бүрүзү киржир. Маана дүжүгүр бистин эвено бедиккен хүлээдени алган. Хүн бүрүнүп нормалын доктаамал ажыр кууседирин дугалакчы сугтаргычы Дамык Чырагайович Сат-биле шийтирилген бис.

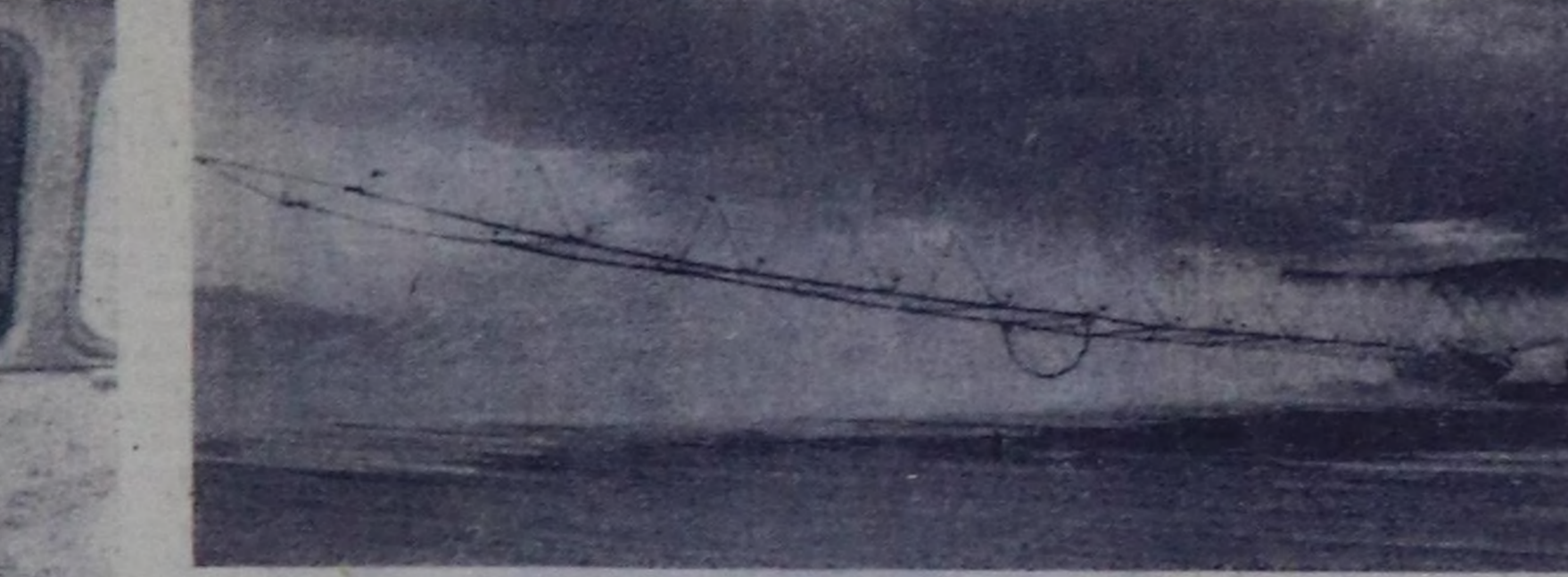
уштериниң өзүмү акы, орай тарааннарда—чаа үнүп эгелөөн. Өзүм араашык-даа болза планнаттыңан дүжүгү амылдарын бүгү аргалары бар, өскө-биле Улуг Октябрының 60 чыл юбилейин уткуур бис—деп, Даш-оол Чингинович чугаалаган. Чаазава хемнин уунга келээки имир дүжөр лей берген. Сугтаргыла машиназынын мотору лагавышсаан. Ол болза Д. Ч. Күжүгеттин агрегатынын ажылдап турары өл. Хүндүсү негүзүе ажыдаарга трактор итөөн, өскө долу күчүзү четче ажыгалтыңмас. Ыңчангаш дүжүгү амыл сугтаргычы келээки серишин чөп ажыглап, ажыдады улам түдүктөдип турары ол чүве-дир.

Суггаттыг шөдөрдөн иштинде дүжүгү

— Тарылганы эрге чоруткан участктарда

ЧУРУНТАРДА: Д. Ч. Күжүгет болгаш өскө агрегатынын ажылдап турары.

А. ЗАЙЦЕВИЧ фотолары.

ХҮЛЭЭЛГЕЛЕР КУУСЕТТИНЕР

Тываның электри четкелдерин коллективтери ССРЭ-ниң чаа Конституциязынын төлөвилелин ханы сонуургал-биле таныштып, чүүлдүгүзүнүп, деткинишсаан, соруу кирген көдээ туудуучулар чылдың бирги чартынын планын ооналдаларын кууседип дээш күженишкенин амылдап келген.

дарының планын баш чедимшичине куусеттиңен. Планада көрдүнгөндө ажыр 2895 гивкал чымыг энергияны бүдүртүткен. Электри энергиянын түгүмүрүндө чидирин болгаш бүдүрүгүрүнүн иштин чарыгдалым эвезелтиңден эртен 6 айларда 182 муң квт-шаа электри энергияны кампан алдынтан.

Комсомолуларның болгаш амылдары коммунисттик идеяны патриотчу чоруу Улуг Октябрының 60 чыл оюнга уткуштур СЭКП ТК-га Ленинниң комсомолдуң рапортуна ат салыр эрге дээш социалисттик чарышка юбилейлик аялдар болдурган шалычы эвезелге улам көсүрү-биле илерен турар. Бо дөргө Улуг Октябрының Ленинниң хөрөөн оларын шынчылыгын тодорган баяткалы болур. Ол дугайын ВЛКСМ Тыва обкомунун бирги секретары

революсчу, дайымы болгаш күш-ажылы чагай чаңчылардыг шынчымын көрүлөй. Бистин амылдарымыс хамээти дайымын болгаш баштайгы беш чылдарын үезинде-даа, Ада-чурттуң Улуг дайымын оттуг чылдарында-даа партияны хөрөөн шынчымын баяткалы, бо хүндөргө чоочун салгалды чагай чаңчыларын төлөткөн-биле уламчылап турар дээрэн ат чугаалаган.

Найысмаалдыг оолдар, кыстары адаларынын чагай чачыларын мдыкты-биле сактып чоруур. Бүгү-өзүндө походуна хоорайның 8 муң ажыг комсомолчулары болгаш амылдарымыс киржигчи, лекция бекседарыны кылып, үезин хей чүүлдери чыгган. Бо хүндөргө хоорайның аныктайгы Улуг Октябрының юбилейне төлөткөн бекселерин белеткен турар—деп, ВЛКСМ Кызыл хооромунун бирги секретары Б. Д. Байыр-оол митингге чугаалаган.

Хоочун коммунист Михаил Иванович Пахомовтуң чугаалажырын мдыкты-биле сактып чоруур. Бүгү-өзүндө походуна хоорайның 8 муң ажыг комсомолчулары болгаш амылдарымыс киржигчи, лекция бекседарыны кылып, үезин хей чүүлдери чыгган. Бо хүндөргө хоорайның аныктайгы Улуг Октябрының юбилейне төлөткөн бекселерин белеткен турар—деп, ВЛКСМ Кызыл хооромунун бирги секретары Б. Д. Байыр-оол митингге чугаалаган.

Митинг ооң-биле доозулган. Оң-ла хуш хүндүсүзүнүң 2 шақта Политтиктиң чырымышкы бажымынга селүтүн киржикчилери—походун тинчелчилери, комсомол амылдарымыс, дайымын болгаш күш-ажылы чоручулары боттарыныс кызыл-кызыл өөренип, өскелери өөрөдип, демиселде кампаалган бис деп ол чугаалаган, амыл ден аас-кежиктиң амылдарымыс үезинде чачыларын берген.

Митинг ооң-биле доозулган. Оң-ла хуш хүндүсүзүнүң 2 шақта Политтиктиң чырымышкы бажымынга селүтүн киржикчилери—походун тинчелчилери, комсомол амылдарымыс, дайымын болгаш күш-ажылы чоручулары боттарыныс кызыл-кызыл өөренип, өскелери өөрөдип, демиселде кампаалган бис деп ол чугаалаган, амыл ден аас-кежиктиң амылдарымыс үезинде чачыларын берген.

Чымыг бүдүрүп, дамты

(Бистин корр.)

ЭҢ-НЕ ЧӨПТҮГ ХООЙЛУ

ССРЭ-ниң чаа Конституциязынын төлөвилели совет кижжи бүрүзүнүп сеткелсактыгын хайыктырган. Ол төлөвиледе бо хүндөргө ажыл-ишчи коллективтер сайгарып, чугаалажып турар.

куд-тура тургузушкунуң күрүс планнарынга үндөшсөөн, адыраар болгаш девискээр принциптери барымдаалар, өскө-биле кады будуругүрлерин, каттыжышкындарын болгаш өскө-даа организациаларын амыл-агылжып боттускайлап болгаш инициативалыг чоруу-биле төпчүттүгө удуруттугун дүүштүрүп тургаш боттандырар» деп ССРЭ-ниң чаа Конституциязынын төлөвилелине бижээн болгай.

Чөөн-Хемчикте төлөвилелиниң 13-кү чүүлдүде «Нитилел байлааны, чөпчүл болгаш совет кижжи бүрүзүнү чагай чорудууш өздүленини үер дөзү—совет кижилерин хосту, күш-ажылы болуур» деп айтыганы эсугаар-ла шын. Маана баяткалы кылдыр ажылычын кижжи бүрүзүнү амылдарын көргүзүп болур.

Ыңчангаш бистин улус ажыл-агыйымыс чангыс ай төпчүттүгө удуруттугун, план эсугаар хөжүгү чоруп олурар. Улус ажыл-агыйынын бүгү эвеноларын планнашкын-биле хаара туттуңган.

Бистин фабрикасы республикада мурнакчы будуругүрлерин бирээс. Планнат ооналдалары ажыр болгаш долдур күүсөдир дээш туржун—турар бис. Бир өвөс пөс-таавы болгаш фунигура-биле (өскөтөр, хендирлер болгаш оон-даа өске яны-бүрү үүрүк чүүлдөр) хандырылга чөгүрү негелде дүжүгү турган болза, фабрика оона-ла бедик темпи-биле ажылап болур. Чагыткан пөс-таавы чөгүрү өй-шаанда өскө-биле, ооналдар, азы шынары багай, өчүзүп таарышпас болуру будуругенин ажылынга бергелээкчи таварыштырып турар.

Ыңчангаш эртеме үндөзилетинген планнашкын системаны улам сайгырап-гайгырап дугайында тусула чүүлдү чаа Конституцияга киреэ чугула деп саналды мен. Бир өвөс будуругүрлерин чиг-э-биле хандырып план-график эсугаар чөгүрү болза, ичач планнат ооналдаларын күүсөдир чедип ал болур бис.

«Экономиканы удурутун улус ажыл-агыйын хөжүдеринын болгаш социал-

даарыныг фабриказынын эксперимент цетиниң конструкторы, Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң депутаты.

А. ТНАЧЕВА.

ССРЭ КОНСТИТУЦИЯЗЫ төлөвилелди чугаалажып тур бис

КӨДҮРЛҮҮШКҮННҮГ А Ж Ы Л - И Ш

Оңгу беш чылдың ийги чылынын эгелден бээр бо хүндөргө чедир Чөөн-Хемчик районун Карл Маркс атыг совхозунда элзон каш чуртталга бажымын, мал кажалары туттуңу, ажыгалга кирген. Кайыңында-даа 300-300 төрүүр хой, кирер ийи кажалы туткан. Ол кажаларды чаш мал хүлээп алыр, доруктурар тускай чымыг өрөөдөр бар. Хой чөптөрү ажык пөччүгөштерин база кылган.

Бистин бригадала Улуг Октябрының 60 чылынга адал болдурган социалисттик чарыш чагай үре-түнчелдерин берип турар. Кижжи бүрүзү бодунга даанган ажык-хөдөргө долдур болгаш ажыр кууседир, шынары кылдыр дээш кызыл-кызыл амылдап турар. Чарыштын түнчелдерин үндүрүп, шангал-макталды тыпсып турар бис—деп, бригадир чугаалаган.—Бригадада кижилерин хей кезин коммунистер. Эштер Сатаков, Ооржак, Монгуш Дүмөн-Байыр олар боттарынын аш-өвөргө үлегер-чижөөн көргүзүп турар мурнакчылар.

Октябрының тугунга, партияның херээнге шынчы

ХҮЛЭЭЛГЕЛЕР КУУСЕТТИНЕР

Тываның электри четкелдерин коллективтери ССРЭ-ниң чаа Конституциязынын төлөвилелин ханы сонуургал-биле таныштып, чүүлдүгүзүнүп, деткинишсаан, соруу кирген көдээ туудуучулар чылдың бирги чартынын планын ооналдаларын кууседип дээш күженишкенин амылдап келген.

дарының планын баш чедимшичине куусеттиңен. Планада көрдүнгөндө ажыр 2895 гивкал чымыг энергияны бүдүртүткен. Электри энергиянын түгүмүрүндө чидирин болгаш бүдүрүгүрүнүн иштин чарыгдалым эвезелтиңден эртен 6 айларда 182 муң квт-шаа электри энергияны кампан алдынтан.

Комсомолуларның болгаш амылдары коммунисттик идеяны патриотчу чоруу Улуг Октябрының 60 чыл оюнга уткуштур СЭКП ТК-га Ленинниң комсомолдуң рапортуна ат салыр эрге дээш социалисттик чарышка юбилейлик аялдар болдурган шалычы эвезелге улам көсүрү-биле илерен турар. Бо дөргө Улуг Октябрының Ленинниң хөрөөн оларын шынчылыгын тодорган баяткалы болур. Ол дугайын ВЛКСМ Тыва обкомунун бирги секретары

революсчу, дайымы болгаш күш-ажылы чагай чаңчылардыг шынчымын көрүлөй. Бистин амылдарымыс хамээти дайымын болгаш баштайгы беш чылдарын үезинде-даа, Ада-чурттуң Улуг дайымын оттуг чылдарында-даа партияны хөрөөн шынчымын баяткалы, бо хүндөргө чоочун салгалды чагай чаңчыларын төлөткөн-биле уламчылап турар дээрэн ат чугаалаган.

Найысмаалдыг оолдар, кыстары адаларынын чагай чачыларын мдыкты-биле сактып чоруур. Бүгү-өзүндө походуна хоорайның 8 муң ажыг комсомолчулары болгаш амылдарымыс киржигчи, лекция бекседарыны кылып, үезин хей чүүлдери чыгган. Бо хүндөргө хоорайның аныктайгы Улуг Октябрының юбилейне төлөткөн бекселерин белеткен турар—деп, ВЛКСМ Кызыл хооромунун бирги секретары Б. Д. Байыр-оол митингге чугаалаган.

Хоочун коммунист Михаил Иванович Пахомовтуң чугаалажырын мдыкты-биле сактып чоруур. Бүгү-өзүндө походуна хоорайның 8 муң ажыг комсомолчулары болгаш амылдарымыс киржигчи, лекция бекседарыны кылып, үезин хей чүүлдери чыгган. Бо хүндөргө хоорайның аныктайгы Улуг Октябрының юбилейне төлөткөн бекселерин белеткен турар—деп, ВЛКСМ Кызыл хооромунун бирги секретары Б. Д. Байыр-оол митингге чугаалаган.

Митинг ооң-биле доозулган. Оң-ла хуш хүндүсүзүнүң 2 шақта Политтиктиң чырымышкы бажымынга селүтүн киржикчилери—походун тинчелчилери, комсомол амылдарымыс, дайымын болгаш күш-ажылы чоручулары боттарыныс кызыл-кызыл өөренип, өскелери өөрөдип, демиселде кампаалган бис деп ол чугаалаган, амыл ден аас-кежиктиң амылдарымыс үезинде чачыларын берген.

Митинг ооң-биле доозулган. Оң-ла хуш хүндүсүзүнүң 2 шақта Политтиктиң чырымышкы бажымынга селүтүн киржикчилери—походун тинчелчилери, комсомол амылдарымыс, дайымын болгаш күш-ажылы чоручулары боттарыныс кызыл-кызыл өөренип, өскелери өөрөдип, демиселде кампаалган бис деп ол чугаалаган, амыл ден аас-кежиктиң амылдарымыс үезинде чачыларын берген.

Чымыг бүдүрүп, дамты

(Бистин корр.)

ЧУРУНТА: селүтүн киржикчи Совет Эвезелдинин Маалдыр Х. П. Чүрүгү-оолду амылдарымыс чугаалажып турары. В. АМЫРЫНЧИ фотолары.

ЯНЗЫ-БҮРҮ

МЕДЭЭЛЕР

Уруглар садындан школага

Хову-Авсында «Кып-кызыл чечекчеш» деп садымгаштын коллектив...

Баштайгы шенелде класс

Минский № 130 ортук школасынын бирги классында ады харамы 28 бичин уругларын эрктен өөрөдиге чыгында хулап алган.

О КОРДА

Оларнын школага өөрөнип, чурттап турган бадала мидыг; ийн өрөдиги бирөөнөгө өөрөш, өскөсүгө удуур.

Медицина төөгүзүнүн дугайында

Кижилер эрте-бурун шагдан бээр-ле янзы-бүрү үшүрткөн эм-тар кылдыр ажыктап келген бичдинер.

АВАНЫҢ КИЛЕҢИ

Көгөл биле Ачымаа чыныг чептес чептес—Монгу-Тайгага депил жөкө бергенер.

(Улачымы, Эгеян № 155 «Шында»).

Шууртаннын Кыш

— Туттумузду! Эремеде кыш туттунары билек, уруг сымалын чырап тыртып, суну эрчече үдүрткөн.

ОКТАБРЬГА ТУРАСКААТКАН

Тыва АССР-нин Журналисттер айдэли, Бултурга министрствозу, обдирочовузд, ном үндүрөр чер, полиграфия болгон ном салымнын талаам-биле эргелдиги.

Медицина төөгүзүнүн дугайында

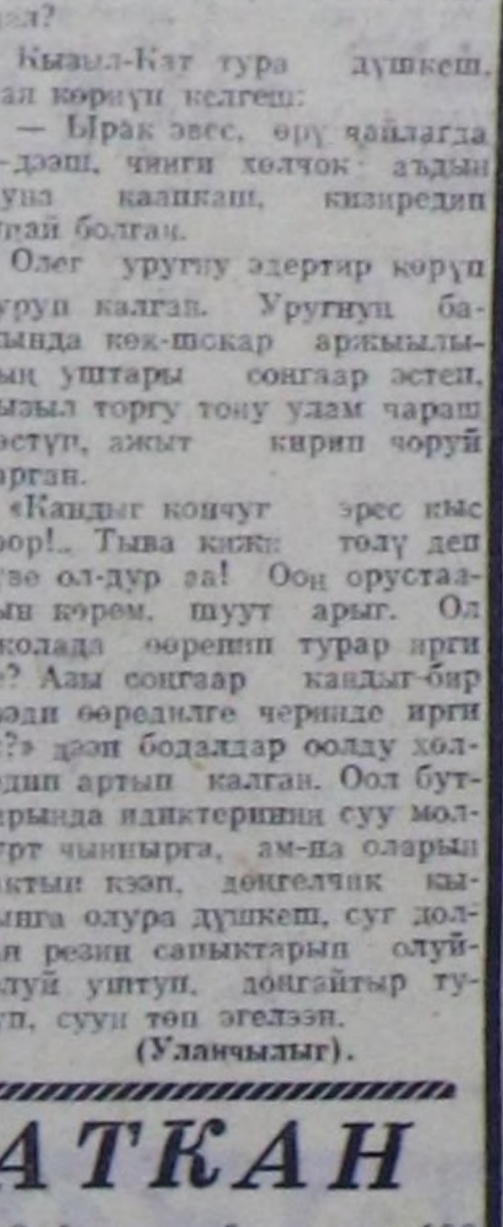
Кижилер эрте-бурун шагдан бээр-ле янзы-бүрү үшүрткөн эм-тар кылдыр ажыктап келген бичдинер.

АВАНЫҢ КИЛЕҢИ

Көгөл биле Ачымаа чыныг чептес чептес—Монгу-Тайгага депил жөкө бергенер.

Ажылчы чоннарнын дыштанылгазы

ВОЛГАДА ТУРИСТЕР СЕЗОНУ

Кунбывшев. Бо хушерде Россиянын ак-көк кол оруулда димчылдын конулузд.

АНЫЯКТАР КЕЖЭЭЗИ

Эрги-Барлык суурчу, Бултурга бажысы деп кезгөтө комсомолу-амиятар болгон Эрги-Барлык ортук школасынын доозукчулары келген.

А Г А А Р

Бөгү республикага жөзү турар бултуртун хуш болуу. Дуге алдым чөргөргө көзүң чаар.

МОРАЛЬ ТЕМАЗЫНГА

Уруг-дарым каан шыдаваемти мен деп сымдаган чептес келген, токтонуп чурттап турган Бичинмаа Маадыр-ооловна.

Кунбывшев. Бо хушерде Россиянын ак-көк кол оруулда димчылдын конулузд.

АНЫЯКТАР КЕЖЭЭЗИ

Эрги-Барлык суурчу, Бултурга бажысы деп кезгөтө комсомолу-амиятар болгон Эрги-Барлык ортук школасынын доозукчулары келген.

А Г А А Р

Бөгү республикага жөзү турар бултуртун хуш болуу. Дуге алдым чөргөргө көзүң чаар.

МОРАЛЬ ТЕМАЗЫНГА

Уруг-дарым каан шыдаваемти мен деп сымдаган чептес келген, токтонуп чурттап турган Бичинмаа Маадыр-ооловна.

ТЕЛЕ-ВИДЕНИЕ

ИЮЛЬ 5-ТЕ МОСКВАДАН 10.00—Медээлер 10.00—Эргенги гимнастика.

КИНО

ИЮЛЬ 5-ТЕ «НАВЫРАЛ»: «Маянпн чорур кижэ» 9.40, 11.30, 13.20, 15.10, 17.00, 18.50, 20.40 шактарда.